Alaattin AKTAŞ I ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

FAİZİ KİM ARTIRIYOR?

Faizler artıyor; mevduat faizleri de kredi faizleri de... Bu yazımızda mevduat faizlerindeki artışı irdelemek istiyoruz. Zaten kredi faizindeki artış da mevduattaki faiz yükselmesinin bir sonucu.

Mevduat faiziyle ilgili iki temel oran var. Bunlardan biri tüm bankaların uyguladığı ve mevduat miktarıyla ağırlıklandırılan ortalama oran. Diğeri ise fiilen uygulanan azami faiz oranı.

Ortalama oranına ilişkin verilerin de azami faiz oranına ilişkin verilerin de kaynağı Merkez Bankası. Tüm bankalardan oran derlemek, üstelik bunu sağlıklı yapabilmek zaten çok zor. Bankalar uyguladıkları faizi Merkez Bankası'na bildirmek zorundalar. Merkez Bankası da faizleri sıralayıp ilgili para cinsinde ve vadede en yüksek faizi belirleyip ilan ediyor.

İşte bu verilerin ortaya koyduğu gerçek, azami faiz oranını kamu bankalarının artırdığı. Yani faizdeki genel yükselmeyi körükleyen kamu bankaları.

Ortalama oran için kamu bankalarının etkisinden söz edilemez, çünkü bu oranda kamu ve diğer bankalar ayrımı yok. Ama en yüksek oranda bu ayrıma sahibiz.

Kamu bankaları farkı kapattı

Yazımızın ekindeki tabloda tüm bankaların ve kamu bankalarının aralık ayı itibarıyla para cinslerine ve vadelere göre uyguladıkları faizi ve bu faizin son bir yılda ne ölçüde değiştiğini aktarıyoruz. Kamu bankalarının uyguladığı faizdeki artışta ortaya çıkan artış çok ama çok belirgin.

Bir de özellikle TL ve dolar cinsi mevduatta bazı vadelerde küsuratlı diyebileceğimiz "tuhaf" oranlarla karşı karşıyayız. TL'de bir, üç ve altı aya ve bir yıla kadar vadeli mevduat ile dolarda altı aya kadar vadeli mevduat faiz oranları gerçekten tuhaf. Bu vadelerde faiz oranı kamu bankalarıyla tüm bankalarda aynı düzeyde ve faizler pek alışılagelmiş oranlar değil.

Acaba bu küsuratlı oranlara kamu bankaları yüzünden mi çıkılıyor. Öyle ya "tüm bankalar" kapsamında "kamu bankaları" da var. Dikkat edelim, 2016 sonunda böyle küsuratlı oranlar yoktu. Öyle görünüyor ki bu "tuhaf" oranlara bir tek banka uyguladığı için çıkılmış gibi.

Bir banka ve bir, bilemediniz birkaç müşteri... Yoksa TL'de altı aya kadar vadeli mevduata yüzde 16.50 değil de yüzde 16.52, dolarda da yine aynı vadeli mevduata yüzde 4.90 ya da yüzde 4.95 değil de yüzde 4.93 faiz uygulanır mıydı?

Sistemde onlarca banka var ve bunların yalnızca üçü kamu bankası niteliğinde. Bu üç bankadan en az biri altı aya kadar vadeli mevduata yüzde 16.52 faiz veriyor, bu kesin. Diğer onlarca özel bankadan biri ya da birkaçının da tam bu düzeyde, yani yüzde 16.52 faiz veriyor olması nasıl bir tesadüftür? Yoksa 16.52'yi yalnızca bir kamu bankası verdiği için mi en yüksek faiz bu düzeye çıkmıştır?

Ortalama tüm bankaları kapsıyor

Biraz önce de belirttik; azami faiz oranlarında kamu bankaları ayrımını gösteren detay var, ancak ortalama oranlarda böyle bir detay verilmiyor. Ortalama faiz oranı, tüm bankaların mevduatının ağırlıklandırılması yoluyla bulunan bir oran.

Bir yanda mevduata uygulanan en yüksek oran, örneğin TL mevduatta bir aya kadar vadeli için yüzde 15.90, diğer yanda aynı mevduata verilen ortalama yüzde 11.22 faiz... Bu demektir ki yüzde 11.22'nin altında da faiz var ki, ortalama bu düzeyde oluşuyor.

Bankalar genel olarak tasarruf sahibine şunu söylüyor. Şubeye gelip hesap açtırırsan en az faizi veririm, ATM'den açtırırsan biraz daha yüksek faiz alabilirsin, internetten açtırdığında ise en yüksek faizi uygularım.

İşte bu yüzden iyi araştırma yapılmadığı takdirde en yüksek faizin çok çok uzağında kalan oranlara razı olma durumu ortaya çıkabiliyor.

Mevduata fiilen uygulanan en yüksek ve ortalama faiz oranları (yüzde)

	En yüksek				Ortalama	
	Aralık 17		Yıllık fark (puan)		Aralık 17	
	Tüm bankalar	Kamu bankaları	Tüm bankalar	Kamu bankaları	Tüm bankalar	Yıllık fark (puan)
TL						
Bir aya kadar	15,90	15,90	0,90	4,40	11,22	2,70
Üç aya kadar	16,40	16,40	2,40	4,40	13,85	3,21
Altı aya kadar	16,52	16,52	4,27	4,52	14,48	3,54
Bir yıla kadar	16,40	16,40	3,75	4,80	14,85	3,44
Bir yıl ve daha uzun	16,00	15,00	2,20	3,93	13,52	3,21
DOLAR						
Bir aya kadar	4,75	4,75	0,00	1,00	2,23	0,80
Üç aya kadar	5,05	5,01	0,05	1,01	3,63	0,50
Altı aya kadar	4,93	4,93	0,73	1,08	3,62	0,24
Bir yıla kadar	4,75	4,75	0,60	1,00	4,06	1,12
Bir yıl ve daha uzun	4,50	4,50	0,75	1,25	3,31	0,45
EURO						
Bir aya kadar	4,50	2,80	0,95	0,85	0,99	0,06
Üç aya kadar	4,20	2,85	-0,80	0,75	1,50	0,07
Altı aya kadar	4,50	2,80	0,00	0,05	1,23	-0,04
Bir yıla kadar	3,60	2,80	0,60	0,05	2,25	0,70
Bir yıl ve daha uzun	2,45	2,45	-0,15	0,10	1,50	0,10

ENFLASYON:

2018-2020 orta vadeli programında bu yılın TÜFE artışı yüzde 7 olarak öngörülüyor. Ancak Merkez Bankası ocak ayının sonunda açıkladığı yılın ilk enflasyon raporunda 2018'in TÜFE gerçekleşmesine ilişkin tahminini yüzde 7.9 olarak açıkladı.

Hatırlanacaktır, Merkez Bankası geçen yıl yine ocak ayında ilk enflasyon raporunu açıklarken yıllık tahminini yukarı yönlü güncellemişti. Gerçi yukarı yönlü demeye de pek gerek yok ya... Çünkü tersini hiç göremiyoruz ki...

Merkez Bankası'nın enflasyon tahminini güncellemesinde tuhaf bir durum yok kuşkusuz. Merkez Bankası, gelişmeleri dikkate alarak ve yılın tümünü kapsayacak, hatta bir sonraki yıla sarkacak veri setleri kullanarak gerçekleşmenin ne olabileceği konusunda tahmin yapabilir, yapmalı da zaten. Dolayısıyla Merkez Bankası'nın her enflasyon raporunda doğal olarak bir tahmin dile getirmesi beklenir, yapılan da budur. Ama tabii ki her raporda bir güncellemeye gidilmesi de gerekmez.

Baz etkili iyileşme

Bu arada ocak ayına ilişkin gerçekleşme ve ocak itibarıyla oluşan yıllık oran bu yıla iyi bir başlangıç yapılacağına dönük tahminleri haklı çıkardı. Geçen yılın ocak ayı, TÜFE'deki yüzde 2.46'lık oranla tüm ocak aylarının rekorunun kırıldığı bir dönemdi. Bu yılın ilk ayındaki artış ise tahminler doğrultusunda yüzde 1 düzeyinde (1.02) gelince yıllık oran keskin bir şekilde geriledi. Aralık sonunda yüzde 11.92 olan yıllık oran, ocak sonunda yüzde 10.35'e indi.

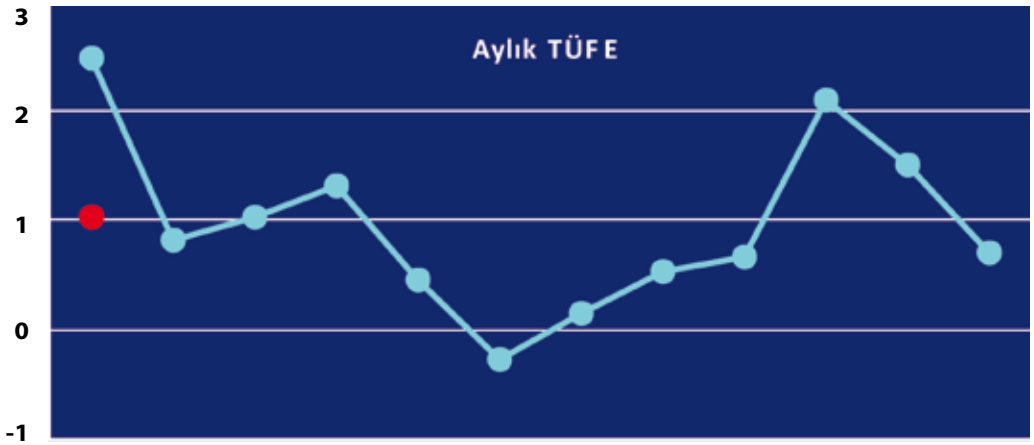
Yıllık enflasyonda bu yıl baz etkisinin olumlu yansımasını yaşayacağız. Yapılan tahminlere göre yıllık oran şubat, mart ve nisanda da gerileyebilir. Mayıstan itibaren altı ay boyunca yatay denilebilecek bir seyir ortaya çıkması, yılın son iki ayında yeniden düşüş görülmesi bekleniyor. Bugünlerde yapılan hesaplamalar yılın yüzde 9'un biraz altında kapatılabileceğini gösteriyor.

Tabii ki bu tahminler baz etkisine dayalı olarak yapılıyor. Yıl içinde fiyatların yönünü yukarı ya da aşağı doğru etkileyebilecek bir dizi gelişme yaşanması olasılığı elbette var.

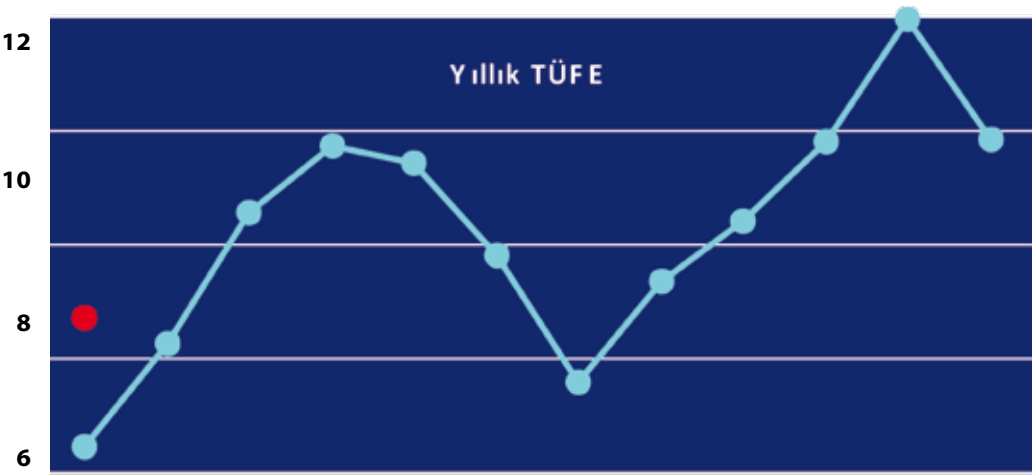
Doğrusu fiyatların Merkez Bankası'nın tahmini olan yüzde 7.9'un altında kalmasını sağlayabilecek olağandışı etkenler ortaya çıkabilir mi, çok zor. Ama oranı yukarı itebilecek etkenlerle karşılaşma olasılığı çok daha güçlü.

Bir ayı aşkın süredir devam eden askeri harekat... Döviz kurunda Türkiye'nin atacağı adımlardan dolayı ya da bizim dışımızda alınacak kararlara bağlı olarak ortaya çıkabilecek hızlı artış... Siyaset sahnesinde neler yaşanacağı, bu yıl bir erken seçime gidilip gidilmeyeceği...

Bütün bunlar enflasyon üstünde çok belirleyici olabilecek gelişmeler olarak karşımızda duruyor.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2017	2,46	0,81	1,02	1,31	0,45	-0,27	0,15	0,52	0,65	2,08	1,49	0,69
2018	1,02											

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2017	9,22	10,13	11,29	11,87	11,72	10,90	9,79	10,68	11,20	11,90	12,98	11,92
201	10,35											

Bir bakışta üç yılın ekonomik göstergeleri

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (Aylık) (% değ.)	2016	1,82	-0,02	-0,04	0,78	0,58	0,47	1,16	-0,29	0,18	1,44	0,52	1,64
	2017	2,46	0,81	1,02	1,31	0,45	-0,27	0,15	0,52	0,65	2,08	1,49	0,69
	2018	1,02											
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2016	0,55	-0,20	0,40	0,52	1,48	0,41	0,21	0,08	0,29	0,84	2,00	2,98
	2017	3,98	1,26	1,04	0,76	0,52	0,07	0,72	0,85	0,24	1,71	2,02	1,37
	2018	0,99											
İhracat (Aylık) (milyon $)	2015	12.302	12.232	12.520	13.349	11.080	11.950	11.129	11.022	11.582	13.240	11.682	11.751
	2016	9.546	12.366	12.758	11.950	12.099	12.864	9.850	11.831	10.902	12.796	12.787	12.781
	2017	11.249	12.091	14.472	12.861	13.585	13.127	12.614	13.251	11.812	13.919	14.197	13.878
İthalat (Aylık) (milyon $)	2015	16.646	16.941	18.726	18.373	17.869	18.199	18.225	15.969	15.403	16.918	15.973	17.992
	2016	13.453	15.578	17.766	16.188	17.197	19.476	14.695	16.614	15.298	17.009	16.935	18.410
	2017	15.592	15.826	19.018	17.788	20.923	19.177	21.491	19.161	19.978	21.215	20.539	23.084
Cari denge (milyon $)	2015	-2.465	-3.353	-4.789	-3.886	-4.253	-3.223	-3.110	303	218	-309	-2.198	-5.044
	2016	-2.254	-2.015	-3.786	-3.133	-3.164	-4.990	-2.482	-1.465	-1.621	-1.614	-2.245	-4.368
	2017	-2.577	-2.442	-3.000	-3.767	-5.359	-3.790	-4.800	-973	-4.477	-3.840	-4.375	-7.700
İç borç stoku (milyar ₺)	2015	416,9	421,2	423,2	428,5	429,4	430,2	434,4	435,0	438,2	438,2	439,5	440,1
	2016	443,1	444,1	448,2	449,4	452,3	453,3	455,3	458,4	463,1	465,0	468,2	468,6
	2017	473,5	478,6	483,3	486,9	490,2	495,3	504,6	513,3	523,5	530,5	534,5	535,4
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2016	11,14	10,95	10,13	9,56	9,63	9,32	9,11	9,73	9,25	9,66	10,66	11,42
	2017	11,33	11,10	11,42	10,92	11,23	10,79	11,00	11,03	11,10	11,96	13,22	13,02
	2018	12,83											
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2016	46.720	44.724	40.269	49.706	49.515	44.067	42.543	50.865	36.076	43.365	60.732	45.557
	2017	58.778	46.898	39.059	53.042	57.486	43.937	52.466	56.987	47.955	52.834	65.155	55.752
	2018	58.205											
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2016	42.521	42.308	46.838	44.348	45.853	51.983	42.414	47.273	52.982	43.469	50.712	73.369
	2017	47.347	53.739	58.571	56.000	51.100	57.678	51.540	57.861	54.384	56.182	56.677	76.642
	2018	56.531											
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2016	98,76	100,08	101,16	102,07	99,39	100,50	101,16	99,83	99,99	98,53	95,22	92,12
	2017	87,58	88,88	89,57	90,51	91,75	91,66	89,47	89,59	90,31	88,02	84,19	84,89
	2018	85,53											
Aylık Ort. $ (₺)	2016	3,0070	2,9407	2,8917	2,8347	2,9266	2,9170	2,9576	2,9629	2,9601	3,0679	3,2675	3,4889
	2017	3,7349	3,6724	3,6659	3,6538	3,5639	3,5190	3,5599	3,5125	3,4680	3,6623	3,8791	3,8477
	2018	3,7723											
Aylık Ort.Euro (₺)	2016	3,2669	3,2628	3,2063	3,2134	3,3147	3,2774	3,2710	3,3207	3,3165	3,3866	3,5344	3,6813
	2017	3,9655	3,9110	3,9158	3,9101	3,9324	3,9487	4,0914	4,1436	4,1377	4,3083	4,5496	4,5525
	2018	4,5880											
Mevduat (Milyar ₺)	2016	670,3	681,1	678,2	679,3	710,9	715,3	733,3	744,7	759,1	773,5	779,2	786,7
	2017	793,5	766,3	783,1	787,3	816,6	819,2	836,3	834,8	852,7	892,2	879,7	886,3
	2018	898,5											
DTH (Milyar $)	2016	140,1	144,8	151,4	154,0	146,8	149,5	138,6	142,4	137,9	135,8	135,9	137,4
	2017	134,9	140,7	144,3	151,2	152,6	153,9	151,3	155,6	154,6	149,7	150,5	154,2
	2018	158,7											
Kredi (Milyar ₺)	2016	1.282,4	1.294,1	1.286,9	1.298,2	1.327,9	1.331,9	1.354,8	1.360,5	1.378,1	1.392,7	1.442,1	1.458,3
	2017	1.525,1	1.497,4	1.550,3	1.576,6	1.606,4	1.622,6	1.633,4	1.644,7	1.669,9	1.709,8	1.749,0	1.751,2
	2018	1.766,7											
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2016	290,4	291,5	293,1	295,6	297,6	300,1	300,7	302,3	306,2	310,9	315,9	322,6
	2017	324,9	328,8	336,1	341,4	345,7	351,1	356,7	362,7	368,2	371,4	376,3	380,7
	2018	381,9											
Kredi kartları (Milyar ₺)	2016	91,4	91,4	91,2	93,5	94,0	95,1	95,5	97,0	99,2	98,3	98,4	100,2
	2017	99,7	100,3	101,6	100,6	101,8	103,7	105,1	110,0	109,5	108,9	112,1	112,6
	2018	113,3											
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2015	-2,2	0,8	4,8	3,8	0,3	6,7	1,3	8,2	-7,9	14,7	3,7	4,5
	2016	3,6	8,7	4,7	0,7	7,2	1,2	-8,4	2,8	-4,1	0,3	4,7	1,3
	2017	4,5	-1,6	2,9	6,3	4,2	-3,4	25,8	4,1	13,5	9,1	7,0	6,5
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2015	-2,0	0,8	4,6	3,8	2,4	4,6	-0,1	6,9	1,6	4,0	3,5	4,6
	2016	5,8	5,8	2,6	0,9	5,5	1,3	-4,3	2,0	-2,9	2,2	2,6	1,6
	2017	2,8	1,1	3,0	7,0	3,6	3,7	14,7	5,5	10,5	7,5	7,0	8,7
Protestolu senet (Milyon ₺)	2015	794,7	712,8	680,5	714,5	664,8	757,9	984,6	776,8	914,8	902,0	947,0	1.230,3
	2016	942,0	739,9	815,5	881,7	883,5	916,2	1.247,6	995,0	1.096,9	1.032,6	1.134,6	1.602,6
	2017	1.297,8	906,9	892,2	1.033,9	926,2	929,9	1.093,3	1.019,1	1.135,7	1.239,4	1.056,2	1.155,8
Dış borç öde. (Milyon $)	2016	1.287	491	2.146	675	568	415	576	449	2.712	585	498	581
	2017	701	2.092	691	744	679	419	2.813	536	1.284	795	694	1.365
	2018	1.817											

GSYH (% değişim) (2009 bazlı yeni seriye göre)

	2017	2016	2015	2014
Birinci çeyrek	5,3	4,8	3,6	8,7
İkinci çeyrek	5,4	4,9	7,2	2,9
Üçüncü çeyrek	11,1	-0,8	5,8	3,7
Dördüncü çeyrek		4,2	7,5	5,9
Yıllık		3,2	6,1	5,2

Fiyatlar (% değişim)

TÜFE	2018	2017
.Ocak	1,02	2,46
.Yıllık	10,35	9,22
.Yıllık ortalama	11,23	7,76

Yİ-ÜFE	2018	2017
.Ocak	0,99	3,98
.Yıllık	12,14	13,69
.Yıllık ortalama	15,66	4,96

Dış Ticaret (Milyon $)

	2017	2016	Değ.(%)
Aralık			
. İhracat	13.878	12.781	8,58
. İthalat	23.084	18.410	25,39
. Açık	-9.206	-5.629	63,55
.İhracat/ithalat (%)	60,1	69,4	
Yıllık			
. İhracat	157.055	142.530	10,19
. İthalat	233.792	198.618	17,71
. Açık	-76.737	-56.088	36,82
.İhracat/ithalat (%)	67,2	71,8	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Yıllık)

	2017	2016	Değ.(%)
Cari işlemler dengesi	-47.100	-33.137	42,1
Döviz geliri	217.276	194.536	11,7
. İhracat	165.775	150.161	10,4
. Seyahat	22.478	18.743	19,9
. Faiz	2.339	2.142	9,2
. Diğer	26.684	23.490	13,6
Döviz gideri	264.376	227.673	16,1
. İthalat	224.411	191.053	17,5
. Seyahat	4.823	4.783	0,8
. Faiz	6.368	5.620	13,3
. Diğer	28.774	26.217	9,8

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	09/02/18	10/02/17	Değişim (%)
TOPLAM	115.793	109.120	6,12
.Döviz rezervi	90.914	92.799	-2,03
.Altın	24.879	16.321	52,44

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Ocak 11	115,59	Ocak 15	107,98
Ocak 12	105,85	Ocak 16	98,76
Ocak 13	113,30	Ocak 17	87,58
Ocak 14	95,82	Ocak 18	85,53

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak)

	2018	2017	Değ.(%)
. Gelir	58.205	58.778	-0,97
. Harcama	56.531	47.347	19,40
. Denge	1.674	11.431	-85,36
. Faiz dışı denge	7.700	18.019	-57,27

İç Borç Stoku (Milyar ₺)

	2017	2016	Değ.(%)
.Aralık	535,4	468,6	14,26

Yurtiçindekilerin Toplam ₺ Mevduatı (Bin ₺)

	09/02/18	10/02/17	Değ. (%)
Toplam	865.202.836	749.814.478	15,39
. Vadesiz	161.506.222	141.233.607	14,35
. Vadeli	703.696.614	608.580.871	15,63

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	09/02/18	10/02/17	Değ. (%)
. Toplam	155.959	138.656	12,48
. ABD Doları	100.402	88.047	14,03
. Euro (Dolar karşılığı)	47.784	44.158	8,21
. Diğer dövizler (dolar karşılığı)	2.643	2.556	3,40
. Kıymetli madenler depo hesapları (dolar karşılığı)	5.130	3.895	31,71

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)

	02/02/18	03/02/17	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	895.402.331	792.682.342	12,96
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	165.954.514	147.245.661	12,71
. Bir ay vadeli	130.394.321	122.624.123	6,34
. Üç ay vadeli	524.661.878	456.735.927	14,87
. Altı ay vadeli	33.752.422	32.345.885	4,35
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	40.639.196	33.730.746	20,48
b-Yabancı para mevduat	765.724.722	676.017.396	13,27
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	156.258.552	137.642.158	13,53
. Bir ay vadeli	87.555.512	87.883.278	-0,37
. Üç ay vadeli	384.856.405	326.186.160	17,99
. Altı ay vadeli	31.050.153	38.572.740	-19,50
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	106.004.101	85.733.060	23,64

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)

	09/02/18	10/02/17	Değ. (%)
Toplam	1.787.974.120	1.522.544.482	17,43
Yurtiçi krediler	1.767.523.245	1.507.734.556	17,23
.₺ krediler	1.282.838.780	1.048.375.107	22,36
.Yabancı para krediler	484.684.465	459.359.449	5,51
Yurtdışı krediler	20.450.875	14.809.926	38,09

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)

	09/02/18	10/02/17	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	499.065.240	428.405.162	16,49
. Tüketici kredileri	383.689.769	326.991.712	17,34
Konut	179.218.486	154.985.165	15,64
Taşıt	6.178.940	5.906.320	4,62
Diğer	198.292.343	166.100.227	19,38
.Kredi kartları	115.375.471	101.413.450	13,77
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	10.845.134	11.491.080	-5,62
. Kredi kartları	7.186.786	8.077.738	-11,03

Repo Hacmi (Bin ₺)

	09/02/18	09/02/17	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	1.681.600	1.554.681	8,16
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	6.760.708	37.160.888	-81,81

Ağırlıklı Ortalama Mevduat Faiz Oranları (Stok)

TL mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	11,52	. Bir aya kadar vadeli	2,26	. Bir aya kadar vadeli	0,93
. Üç aya kadar vadeli	13,59	. Üç aya kadar vadeli	3,41	. Üç aya kadar vadeli	1,52
. Altı aya kadar vadeli	13,55	. Altı aya kadar vadeli	3,02	. Altı aya kadar vadeli	1,44
. Bir yıla kadar vadeli	13,53	. Bir yıla kadar vadeli	3,14	. Bir yıla kadar vadeli	1,63

Para Arzı (Bin ₺)

	09/02/18	10/02/17	Değ. (%)
M1	423.909.686	372.635.871	13,76
DOLAŞIMDAKİ PARA	**117.269.437**	**111.644.594**	**5,04**
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	129.008.193	122.998.158	4,89
Banka Kasaları (-)	11.738.756	11.353.564	3,39
VADESİZ MEVDUAT (TL)	**161.137.637**	**141.366.241**	**13,99**
Mevduat Bankaları	148.663.874	130.823.710	13,64
Katılım Bankaları	12.468.727	10.529.986	18,41
TCMB	5.036	12.545	-59,86
VADESİZ MEVDUAT (YP)	**145.502.612**	**119.625.036**	**21,63**
Mevduat Bankaları	131.916.480	109.766.709	20,18
Katılım Bankaları	13.579.954	9.851.466	37,85
TCMB	6.178	6.861	-9,95
M2	1.618.853.497	1.411.440.416	14,70
VADELİ MEVDUAT (TL)	**708.767.426**	**617.890.075**	**14,71**
Mevduat Bankaları	668.135.279	582.384.344	14,72
Katılım Bankaları	40.632.147	35.505.731	14,44
TCMB	-	-	
VADELİ MEVDUAT (YP)	**486.176.385**	**420.914.470**	**15,50**
Mevduat Bankaları	456.069.032	399.238.161	14,23
Katılım Bankaları	30.107.353	21.676.309	38,90
TCMB	-	-	
M3	1.673.327.829	1.454.935.369	15,01
REPO	**6.272.502**	**5.747.780**	**9,13**
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	13.762.699	12.581.954	9,38
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	34.439.131	25.165.219	36,85

İşsizlik Verileri (Kasım 2017 itibarıyla)

	Toplam	Erkek	Kadın
. 15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	60.233	29.824	30.399
. İşgücü (Bin kişi)	31.790	21.503	10.287
...İstihdam (Bin kişi)	28.515	19.612	8.904
...İşsiz (Bin kişi)	3.275	1.892	1.383
. İşsizlik oranı (%)	10,3	8,8	13,4
. Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,2	10,0	17,4
. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19,3	16,2	25,0

Tüketici Güven Endeksi*

	Ocak 18	Aralık 17	Değ.(%)
Tüketici Güven Endeksi	72,3	65,1	11,1
.Hanenin maddi durum beklentisi	91,1	84,8	7,4
.Genel ekonomik durum beklentisi	96,1	87,5	9,8
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	76,0	70,6	7,6
.Tasarruf etme ihtimali	26,2	17,5	49,7

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

	2018	2017
.Ocak	78,2	77,0

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Aralık 2017	Aralık 2016
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	6,5	1,3
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	8,7	1,6
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	0,9	-0,2

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Yıllık)

	2017	2016	Değ.(%)
.Enerji	101.522	25.508	298,0
.Hizmetler	32.914	43.561	-24,4
.İmalat	41.302	25.270	63,4
.Madencilik	2.161	3.760	-42,5
Toplam	177.899	98.099	81,3

Şirket Kuruluşları (Ocak)

	2018	2017	Değ. (%)
. Kurulan	9.535	6.210	53,54
. Kapanan	2.211	1.929	14,62

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (Yıllık)	2017	2016	Değ.(%)
. Ruhsat	1.323.118	1.000.368	32,26
. Yapı kullanma izin belgesi	820.526	753.426	8,91

Protestolu Senetler (Yıllık)

	2017	2016	Değ.(%)
. Adet	939.787	1.016.978	-7,59
. Tutar (Bin TL)	12.686.258	12.288.133	3,24

Turist Sayısı

	2017	2016	Değ.(%)
Yıllık	32.410.034	25.352.213	27,84

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon $) (Ocak)

	2018	2017	Değ.(%)
Toplam	1.817	1.287	41,18
. Kamu	1.555	1.237	25,71
. Merkez Bankası	262	50	424,00

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2017 3.Ç.	2017 2.Ç.	2017 1.Ç.	2016	2015
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	437.996	433.109	412.700	405.135	396.412
Kısa vadeli	110.466	108.953	102.289	98.049	101.877
Uzun vadeli	327.530	324.156	310.411	307.086	294.535
Kamu sektörü (toplam)	129.438	129.393	123.083	119.847	113.145
Kısa vadeli	17.177	17.291	16.515	16.279	14.550
Uzun vadeli	112.261	112.102	106.568	103.568	98.595
TCMB (toplam)	704	806	809	821	1.327
Kısa vadeli	97	109	108	110	176
Uzun vadeli	607	697	701	711	1.151
Özel sektör (toplam)	307.855	302.909	288.808	284.467	281.940
Kısa vadeli	93.192	91.553	85.666	81.660	87.151
Uzun vadeli	214.663	211.356	203.142	202.807	194.789
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	4.888	20.409	7.565	8.723	-5.533
Kısa vadeli	1.513	6.664	4.240	-3.828	-29.688
Uzun vadeli	3.375	13.745	3.325	12.551	24.155
Kamu sektörü (toplam)	44	6.311	3.235	6.702	-4.542
Kısa vadeli	-114	776	236	1.729	-3.316
Uzun vadeli	158	5.535	2.999	4.973	-1.226
TCMB (toplam)	-102	-3	-12	-506	-1.156
Kısa vadeli	-12	1	-2	-66	-166
Uzun vadeli	-90	-4	-10	-440	-990
Özel sektör (toplam)	4.945	14.101	4.341	2.527	165
Kısa vadeli	1.639	5.887	4.006	-5.491	-26.206
Uzun vadeli	3.306	8.214	335	8.018	26.371
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	1,13	4,95	1,87	2,20	-1,38
Kısa vadeli	1,39	6,51	4,32	-3,76	-22,57
Uzun vadeli	1,04	4,43	1,08	4,26	8,93
Kamu sektörü (toplam)	0,03	5,13	2,70	5,92	-3,86
Kısa vadeli	-0,66	4,70	1,45	11,88	-18,56
Uzun vadeli	0,14	5,19	2,90	5,04	-1,23
TCMB (toplam)	-12,65	-0,35	-1,45	-38,14	-46,56
Kısa vadeli	-11,01	0,93	-1,82	-37,50	-48,54
Uzun vadeli	-12,91	-0,54	-1,39	-38,24	-46,24
Özel sektör (toplam)	1,63	4,88	1,53	0,90	0,06
Kısa vadeli	1,79	6,87	4,91	-6,30	-23,12
Uzun vadeli	1,56	4,04	0,17	4,12	15,66